Ombuigen én versterken

Kaderbrief 2026

9 januari 2024

Geachte leden van de raad van de gemeenten in de regio Hollands Midden,

In deze brief schetst het Bestuur van Hecht de belangrijkste ontwikkelingen die in beeld zijn voor de werkzaamheden van Hecht en de contouren voor de financiële kaders 2026.
Dat de periode 2025-2030 een turbulente tijd zal worden is al enige tijd duidelijk. Er wordt steeds meer duidelijk over de politieke ambities van het kabinet Schoof, de financiële gevolgen voor gemeenten en ook voor Hecht als organisatie voor Publieke Gezondheid en Veiligheid. De stevige (landelijke) bezuinigingen op preventie en ook de effecten van het Ravijnjaar voor de gemeentelijke financiën maken dat ook Hecht zal moeten ombuigen.

Vanwege het breed erkende belang van preventie heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de afgelopen periode opdracht gegeven aan adviesbureau Berenschot om een doorlichting uit te voeren op impact en kosten van Hecht. Zodat het bestuur zorgvuldige afwegingen kan maken over de toekomst van Hecht. Het eindrapport is als bijlage 1 bij deze brief gevoegd.
Wij trekken uit deze analyse een aantal belangrijke conclusies:

- De impact van de taken van Hecht voor inwoners, instellingen en gemeenten is stevig te noemen. Met een breed scala aan producten en diensten draagt Hecht bij aan een beter leven van de inwoners in Hollands Midden; hiermee bedoelen we meer gezondheid, meer veiligheid en meer kansen.
- Uit de kostenanalyse blijkt dat de centrale overhead ca. 18% bedraagt, wat een aanwijzing is dat Hecht als grote organisatie de ondersteuning (kosten)effectief heeft georganiseerd.
- Daarnaast is nog ca. 10% RVE-overhead benodigd in de organisatieonderdelen. De totale overhead bedraagt daarmee ca. 28%. Kijkend naar vergelijkbare organisaties is dat een redelijk percentage.
- Hecht wil haar taken bedrijfsefficiënt en kostendekkend uitvoeren. Uit de analyse van Berenschot is gebleken dat het voor een aantal taken gewenst is om de kostendekkendheid (kosten i.r.t. opbrengsten) goed onder de loep te nemen. Dit geldt bijv. voor een aantal kleinere taken en een aantal taken voor medeoverheden (schil 3 en 4). Insteek daarbij is om te komen tot opbrengstverbetering (betere tarieven doorbelasten aan medeoverheden) en kostenreductie voor burgers en gemeenten (slimmer en efficiënter werken).

De bovengenoemde analyse is een belangrijk ingrediënt geweest voor de takendialoog die het afgelopen half jaar in gemeenten en met bestuurders is gevoerd. Bijkomend effect van de takendialoog is dat gemeenten een beter beeld hebben van de taken die worden uitgevoerd, tegen welke (gemeentelijke) bijdrage en wat de impact van die taken is. De komende jaren zal Hecht ervoor zorgdragen om die transparantie duurzaam in de P&C-cyclus in te bouwen. In overleg met de deelnemende gemeenten zal worden onderzocht welke KPI's kunnen worden geformuleerd om de basiskwaliteit en impact te meten. Tevens onderzoekt Hecht of een koppeling gemaakt kan worden tussen kosten en het bereiken van

specifieke doelgroepen door in te zetten op datagedreven werken en duiding voor gemeenten.

Op 18 december 2024 heeft het Algemeen Bestuur (AB Hecht) de uitgangspunten voor 2026 vastgesteld. Hecht is voorafgaand aan het opstellen van de uitgangspunten aangesloten bij de gesprekken tussen de portefeuillehouders en raadsleden. Daarbij wordt rekening gehouden met het advies van de Bestuurlijke Commissie FKGR om in verband met de reductie van het gemeentefonds (van ca.€ 100 mln. vanaf 2026) ook aan de Gemeenschappelijke Regelingen een taakstelling van ca. 6% op te leggen. In paragraaf 2 van deze brief lichten we het budgetkader van 2026 nader toe.

Hierna lichten we eerst een aantal (autonome) ontwikkelingen toe die impact hebben op de taken en het budget van Hecht voor 2026. Daarna komen het budgetkader en de implementatie van de taakaanpassingen in 2025 aan de orde.

1. Invloeden op de begroting 2026

Overdracht GHOR naar de Veiligheidsregio (VR)

Het onderdeel GHOR zal per 1 januari 2025 onderdeel worden van de Veiligheidsregio. Bij het uitwerken van dit voornemen bleek dat Hecht een aantal taken feitelijk blijft uitvoeren. Dit betreft onder meer de taak Officier van Dienst Geneeskundig en een aantal crisisfunctionarissen. Ook heeft de directie van Hecht een formele taak in de directie VR. Afgesproken is om het budget GHOR te verdelen in een deel VR en een deel Hecht. Eind maart 2025 zal een informatiebrief voor colleges/raden worden opgesteld waaruit blijkt hoe de financiële verdeling eruit komt te zien. In die brief zullen we ook aangeven hoe dit in 2025 financieel budgetneutraal wordt opgelost, aangezien deze begrotingen al zijn vastgesteld. Anders dan eerder gedacht zullen in de begroting van Hecht (onder de noemer crisisbeheersing en RAVHM) dus middelen gereserveerd blijven.

Cao-onderhandelingen zijn op het moment van schrijven nog niet afgerond

De werkgevers en bonden onderhandelen op het moment van schrijven van deze kadernota over een CAO vanaf 1 april 2025 met een looptijd van circa 2 jaar. Dit betekent dat gemeenten als werkgever van de GR-en nog geen zicht hebben op de beloningseffecten voor de medewerkers van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

Bezuinigingen publieke gezondheid

Het kabinet Schoof kondigde grote bezuinigingen aan op preventie en publieke gezondheid voor de komende jaren. Eén daarvan was op de pandemische paraatheid. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft in de kamer toegezegd de bezuinigingen op het programma versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (VIP) te willen heroverwegen in het kader van de maatschappelijke weerbaarheid. De NCTV is door het ministerie van VWS gevraagd hiertoe voorstellen te ontwikkelen. Dit zou in de voorjaarsnota (mei 2025) duidelijk moeten worden. Het budget voor de implementatie is voor 2025 toegezegd. Financiering hiervan loopt via een SPUK. Hecht houdt er rekening mee dat in 2026 geen budget beschikbaar zal zijn. Daarom worden alle inspanningen op deze programma's eind 2025 stilgezet. Dit betekent dat wij afscheid zullen nemen van de

betrokken medewerkers. Wij houden met de aanstelling van medewerkers hier reeds rekening mee.

Ontheemden uit Oekraïne
Wat betreft de ontheemden uit Oekraïne worden de bestaande regelingen en bijbehorende kostenposten in 2026 doorgezet. Hecht zal in 2025 in overleg met gemeenten proberen te komen tot een eenduidige bekostigingssystematiek voor een passend pakket aan taken.

Aanpassingen Rijksvaccinatieprogramma
Op 8 oktober heeft de staatssecretaris van VWS besloten om alle kinderen in Nederland in hun eerste levensjaar bescherming aan te bieden tegen het RS-virus (RSV) via het Rijksvaccinatieprogramma. Dit besluit is gebaseerd op het Gezondheidsraad advies over RSV en de verkenning naar mogelijke uitvoeringsroutes die het RIVM in samenwerking met potentiële uitvoerende partijen heeft uitgevoerd. Aanbevolen wordt om de uitvoering onder te brengen bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), waarbij de voorlichting gezamenlijk door verloskundig zorgverleners (verloskundigen en gynaecologen) en de JGZ verzorgd zal worden.
Het RIVM bereidt samen met de betrokken uitvoerende partijen de implementatie zorgvuldig voor. Het streven is om in het najaar van 2025 te starten met het aanbieden van RSV-immunisatie.
Naast deze uitbreiding van het vaccinatieprogramma verandert vanaf 2025 het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma voor kinderen. Het gaat om de verandering van vier vaccinatiemomenten waardoor kinderen nog beter worden beschermd tegen infectieziekten, zoals mazelen en kinkhoest. Deze vaccinatiemomenten veranderen op advies van de Gezondheidsraad. De jeugdgezondheidsorganisaties en het RIVM zijn druk bezig met het organiseren van de nieuwe vaccinatiemomenten. Aanpassingen in het Rijksvaccinatieprogramma vragen om aanpassingen in de dienstverlening van Hecht waarbij stijgende kosten door extra contactmomenten niet zijn uitgesloten.

2. Financieel kader 2026

Uitgangspunten 2026
Het bestuur van Hecht heeft besloten om de uitgangspunten met betrekking tot het aanpassen van taken vast te stellen.

Uitgangspunten die toezien op de gevolgen van aanpassing van de taken:

- Het ombuigen van het takenpakket moet gepaard gaan met zo min mogelijk negatieve impact voor de inwoners, in het bijzonder negatieve impact op de jeugd en de inwoners in kwetsbare posities. We kunnen niet uitsluiten dat inwoners geen negatieve gevolgen zullen ondervinden van de aanpassing van taken als gevolg van beperktere financiële middelen;
- Het ombuigen van het takenpakket heeft effect op de kwaliteit van de dienstverlening van Hecht. Echter, deze kwaliteit van dienstverlening zal altijd blijven voldoen aan een basiskwaliteitsniveau. Hecht investeert, daar waar dat nog niet landelijk is vastgelegd, met gemeenten in de formulering van KPI's. Na het ombuigen van het takenpakket kan hiermee vanaf 2027 gemeten en bijgestuurd worden;

- Besparingen bij Hecht mogen niet leiden tot extra kosten binnen de keten, of een verschuiving van navenante kosten binnen de keten, voor zover deze kosten door gemeenten gedragen worden.
- Aanpassingen in taken van Hecht mogen niet of minimaal leiden tot een verstoring van de continuïteit in de ketens van preventie, zorg en veiligheid.

Uitgangspunten die toezien op de wijze van aanpassing van de taken:

- Het DB volgt het advies van de FKGR als richtinggevend, om in 2026 6% te bezuinigen op de Gemeenschappelijke Regelingen in de regio Hollands Midden. Hecht brengt de gevolgen voor gemeenten hiervan in beeld;
- Het DB geeft Hecht de opdracht om de taakstelling te realiseren door 1) slimmer of anders te organiseren, 2) taken minder intensief uit te voeren of 3) als dat vanuit regelgeving mogelijk is door taken af te bouwen;
- Hecht bouwt geen taken af die redelijkerwijs niet door een andere partij uitgevoerd kunnen worden vanwege de expertise van Hecht. Daarbij onderzoeken we of het vanuit het perspectief van de inwoners/gemeente logisch is taken over te dragen aan lokale partners, waarbij kennis en expertise geborgd blijven voor de hele regio.
- De besparingen worden gezocht in de gezamenlijke taken (schil 1 en 2a). Desgewenst kunnen gemeenten aanvullend besparen door ervoor te kiezen om aanvullende diensten (schil 3) niet langer af te nemen.

Bovenstaande uitgangspunten vragen om een hoge mate van solidariteit van de deelnemende gemeenten aan de GR Hecht.

Tot slot zijn de volgende uitgangspunten van belang voor een zorgvuldig proces:

- Er moet een redelijke termijn worden gegeven tussen het besluit tot een ander takenpakket en het realiseren daarvan; met respect voor de medewerkers van Hecht die nadeel ondervinden van deze verandering. Dit geldt ook voor de gemeenten en de lokale en regionale samenwerkingspartners.
- Het proces dient zo te worden ingericht dat frictiekosten zoveel als mogelijk vermeden worden. Deze frictiekosten worden door Hecht vooraf zoveel mogelijk in beeld gebracht. We houden ons vanzelfsprekend aan de van toepassing zijnde arbeidsrechtelijke wetgeving en de WOR.
- Er wordt zorgvuldig afgewogen welke informatie op welk moment in welke vorm met wie wordt gedeeld. En met welk doel deze informatie wordt gedeeld. Onrust wordt daarmee zoveel mogelijk voorkomen.

Waardevaste begroting

Hecht kent verschillende financieringsbronnen. Naast de BPI/BPK die Hecht via de gemeenten ontvangt, zijn er diverse subsidies van gemeenten, vanuit het Rijk of andere organisaties (met name medeoverheden). Uitgangspunt voor Hecht blijft een hoge mate van efficiëntie in relatie tot stevige impact. Tevens dienen taken kostendekkend te worden uitgevoerd, zodat geen kruis-bekostiging tussen verschillende financieringsstromen kan ontstaan.

Het DB gaat uit van een waardevaste begroting zodat ook op termijn de opdracht voor Hecht en het budget met elkaar in balans zijn. FKGR adviseert (zie bijlage 2) om een indexatie toe te kennen van 2,22%. Dit is een gewogen gemiddelde van 2,1% voor loonindexatie (80%) en 2,7% voor overige kostenstijgingen materiële/overige middelen (20%).

Het DB merkt op dat de FKGR een nieuwe indexatiemethode heeft gehanteerd (cf. de methode voor het gemeentefonds). Deze indexatie is structureel lager dan de werkelijke inflatie.

Het DB heeft daarom aan Hecht opdracht gegeven om hiervoor een voorziening van ca. € 2,2 mln. in de begroting op te nemen, waarmee voorkomen wordt dat kostenoverschrijdingen ontstaan in 2026. Deze voorziening is gebaseerd op het verschil tussen de indexatie en de looneis van de bonden van 7%.

Het bestuur kiest ervoor om de voorgestelde indexering 2026 van de werkgroep FKGR, uit het financieel kader GR'en 2026, te volgen in de begroting 2026.

Ontwikkeling aantal inwoners Hollands Midden

In het begin 2025 zullen de inwonersaantallen per 1-1-2025 bij het CBS opgevraagd worden. Deze aantallen worden gebruikt om de bevolkings- en kinderaantallen te verwerken in de bijdrage van gemeenten (BPI/BPK).

Conclusie budgetkader

Uitgaande van bovenstaande ontwikkelingen is het kader voor 2026 voor het gemeentelijke budget Hecht in onderstaande tabel weergegeven.

	Begroting 2025	**Indexering 2,2%**	**Begroting 2026**
BPI	60.703		62.038
Aanvullende diensten	11.953		12.216
Totaal	**72.656**		**74.254**

Het richtinggevende FKGR advies van 6% betekent voor Hecht een taakstelling van € 3,8 mln.

Onderdeel van de begrotingsuitgangspunten van het AB Hecht is de noodzaak om autonome kostenontwikkelingen vanuit het perspectief van de organisatie consequent in de begroting te verwerken of - als dat niet mogelijk zou zijn - heldere keuzes te maken in het takenpakket. Omdat de begroting al ruim voor de start van het jaar wordt opgesteld, is de raming van deze kostenontwikkeling per definitie met enige onzekerheid omgeven. Als blijkt dat de feitelijke ontwikkelingen toch gaan afwijken van deze raming, dan wordt het gesprek over een oplossing gevoerd in het AB Hecht.

3. Uitwerking, implementatie en planning van het voorstel

De besluiten en de nadere uitwerking daarvan vragen zorgvuldigheid. Het Algemeen Bestuur zal op 12 februari een voorgenomen besluit nemen, deze wordt bekrachtigd in de

eerstvolgende openbare vergadering van het Algemeen Bestuur. Het voorgenomen besluit zal in drie stappen worden uitgewerkt in een begroting en implementatieplan:

- Ten eerste wordt precies in kaart gebracht (op taakniveau) welke impact het besluit heeft voor Hecht als uitvoeringsorganisatie. Dit wordt uitgewerkt tot een reorganisatieplan per RVE. Onderdeel hiervan is vaststellen welke reorganisatiekosten aan de orde zijn, zodat deze in de begroting kunnen worden opgenomen.
- Vervolgens wordt samen met gemeenten onderzocht hoe de toekomstige afspraken zullen worden vastgelegd. Doel is een zo efficiënt mogelijk bekostigingssysteem te ontwerpen dat past bij de uitgangpunten van de GR-en en wat een zo laag mogelijk administratieve last oplevert bij Hecht en gemeenten. Dit behelst tevens het maken van concrete afspraken per gemeente over 2026 voor de begroting.
- Als laatste stap wordt de begroting uitgewerkt en gereedgemaakt voor verzending ten behoeve van zienswijze.

In het tweede kwartaal van 2025 zal Hecht met de medezeggenschap en bonden het reorganisatieplan bespreken. Dit betekent afspraken maken over het sociaal statuut met de bonden en een advies aanvraag met de medezeggenschap. Doel is om rond 1 augustus 2025 te kunnen starten met het aanpassen van de organisatie.

Tot slot

Het bestuur van Hecht deelt de wens van Hecht om tot een duidelijke opdrachtformulering voor 2025 en 2026 te komen. Dit zal bij Hecht tot een aanpassing van de organisatie leiden. Het bestuur merkt op dat binnen Hecht veel bijzondere experts werken die ieder op hun eigen gebied een belangrijke bijdrage leveren aan de missie van Hecht: Een gezonder Hollands Midden.

Ingrijpende veranderingen bieden vaak ook kansen. Het DB is ervan overtuigd dat het voorliggende voorstel Hecht in staat zal stellen om de nodige ombuigingen te realiseren, maar gelijktijdig ook kan werken aan versterking van de publieke gezondheid.

We hopen u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het Bestuur van Hecht,

D.A. de Haas
Voorzitter

D.A.E. Christmas
Secretaris

Bijlagen:

1. Rapport Berenschot in opdracht van DB Hecht
2. Brief GR FKGR 2026

Samen gezonder.